

”Detta rosa flimmer av kött...”

Krister Gustavssons nya diktsamling.

Krister Gustavsson inleder sin nya diktsamling ”bibel” med en prosaskiss, som fixerar ett centrum för skrivandet. ”Det var mörkrets om blev en tyngd, en filt;” Det för in författaren i en språklabyrint, som pulserar och vibrerar. Texten söker sig fram till en hållbar plattform för vidare dikter, prosafragment.

Samlingen har namnet ”bibel”, vilket kan antyda att det finns flera böcker i boken, många röster i en enhetlig kör. I språklärans termer och struktur frambringas olika tidsmässigt avgränsade partier, bilder, fraser. Kanske är det så som inledningsfragmentet påstår: ”Jag var aldrig riktigt säker på om jag slungades ut eller drogs in; om det fanns ett centrum, eller bara tomhet.”

Men ändå – trots en inledande tveksamhet finns mycket fint att hämta i Gustavsson bibel. Varvade partier med prosa och poesi ger prov på en mycket god metaforforskare och associationsekvilibrist. Poeten borrar med nosen i språkmyllan eller för pennan ner i de inre och nedre personliga skikten, för att plocka upp, inte bara den kanoniska skriften, utan även deklamera en sorts odogmatiska apokryfer.

Boken är uppdelad i ett antal avdelningar med huvudvikten lagd vid bok ett till sju. Avsnitten är väl strukturerade, ibland med en sorts dagboks-karaktär, ställvis med katalogregistrering och personregister. Detta gör samlingen mycket intressant av den anledningen att den slutna prosaformen och den angivna poetiska diktionen ofta upplöses eller byter tonart. Dikt och verklighet kan sägas befrukta varandra och ge en klarhet som pekar ut över sig själv.

Någon frågar enligt författaren: ”Ska det vara så här?” Svaret blir: ”Jag inser att det ekar av ensamhet i rummet där jag sitter och ropar. Teven står öppen på, högsta volym, men jag hör ändå ingenting för allt oväsen utanför.”

Men i Gustavssons pregnanta ordkonst kan ropen och den personliga reflexionen väl sättas på pränt. Vissa ord och meningar ligger verkligen fast ingjutna som ”trilobiter och ortoceratiter” i en polerad marmor. Detta tros att den endogena depressionen följer tätt i den skrivandes hälar. I den tredje boken visas på ett landskaps inre fundament:

*Landskapet visar sin hjärna;
Grenverken, buskarna, träden;
bräckta dungar, gröna höjder,
blåa berg och stadens alla prismor.
I svartvitt och färg.*

Innehållsrikt och effektivt är även den fjärde bokens dedikationsavsnitt, där olika författare tillägnas ett personligt inkännande: Ulf Eriksson, Kjartan Flögstad, Willy Granqvist, Franz Kafka, Jean-Marie Gustave Le Clézio m.fl.

Den femte boken öppnar verkligen läsarens ögon, där ”samma stavar, samma korta tappar, och samma känsla för färg” visar sig under olika delar av livets timmar, dagar. ”Den kodade dikten” är en kort beskrivning av den poetik, som söker associationer och överföringar i språkets ”hus”. Samtidigt kan det vara en pedagogisk öppning för den poetiskt oerfarne, som kan hitta rätt vid läsningen mellan bok och öga: samma stavar, samma tappar...”

*Den kodade dikten är till dig:
där dikt betyder tid,
och tid betyder kyss,
och kyss betyder berg,
och berg betyder eld,
Och eld betyder vattendimma,
och vattendimma betyder
vallmoklockans mjuka dans i vinden...*

Krister Gustavsson skriver klädd i frack, inte för att det är fint eller högtidligt, utan därför att "han var tvungen att tänka ut och planera varenda rörelse i förväg." Med Jean-Paul Sartres ord kan man säga att "essensen föregår existensen", inte tvärtom.

Avslutningsvis vill jag citera ett kort avsnitt från bokens senare avdelning, där poeten stiger ut i den varma sommaren som har varit. Han drar sig ner mot en hamburgerbar, en halvgammal kiosk á la femtiotal – ja, en av de sommarkiosker som poppar ut utefter stränderna under några sommarmånader. Gustavsson upptäcker:

*En massa svettiga och nästan nakna människor står och köar
framför kassan med sin flottiga glasskiva, eller också, sitter man
likt utslagna människoblomster på de rangliga stålrörsmöblerna:
Detta rosa flimmer av kött i olika stadier av kokning...*

Krister Gustavsson har åter visat p, sin goda förmåga att gestalta och konkretisera i diktens och prosans form. Han följer därmed upp sin poetiska ambition med en gränsöverskridande lyrik, som visades i den förra samlingen: Nattvard – Koppar- ormens Hymner.

"Bibel" är en bok som engagerar och ger mersmak!

Hans-.Evert Renérius

Bok: Bibel. Krister Gustavsson. Bokförlaget Lejd. Stockholm.